

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติประกอบวิดิทัศน์เรื่องการเล่น คีบอร์ดเบื้องต้นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ ทักษะปฏิบัติประกอบวิดิทัศน์ เรื่องการเล่นคีบอร์ดเบื้องต้น โดยได้กลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่ม แบบกลุ่ม (cluster random sampling) และสุ่มอย่างง่ายเป็นห้องทดลองและห้องควบคุมโดยการ จับสลาก ได้นักเรียนห้อง ป.5/2 จำนวน 45 คน เป็นกลุ่มทดลองเรียนด้วยสื่อวิดิทัศน์ ส่วนกลุ่ม ควบคุมคือ นักเรียนห้อง ป.5/4 โรงเรียนมงกุฎกุดวิทยา จำนวน 45 คน เรียนด้วยการจัดการ เรียนรู้ปกติเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์จากคะแนนทักษะหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วย กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติประกอบวิดิทัศน์เรื่องการเล่นคีบอร์ดเบื้องต้น ซึ่งสามารถ สรุป อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะการวิจัยไว้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติประกอบวิดิทัศน์ให้มีคุณภาพนั้น ผู้วิจัยได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติประกอบวิดิทัศน์โดยการใช้รูปแบบการเรียน การสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส (Davies) โดยการนำกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบมี ทั้งหมด 5 ขั้นตอนมาเป็นระเบียบวิธีการสอน (Methodology) ที่ประกอบด้วยขั้นสาธิตทักษะหรือ การกระทำขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ขั้นให้ เทคนิควิธีการ และขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ผลิตสื่อวิดิทัศน์ ประกอบด้วยเนื้อหาทฤษฎีและการปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียนคีบอร์ด ซึ่งวิดิทัศน์มีลักษณะ เป็น วิดิทัศน์การสอนซึ่งมีเนื้อหาทั้งหมด 8 เรื่องคือ เรื่องทฤษฎีดนตรีสากล เรื่อง LESSON 1 มี เนื้อหาการอ่านโน้ต เรื่อง LESSON 2 มีเนื้อหาการอ่านโน้ต เรื่องเพลง Quiet Quiet มีเนื้อหาการ อ่านโน้ตและการกดคอร์ดของ เพลง เรื่องเพลง Long Long ago มีเนื้อหาการอ่านโน้ตและการ กดคอร์ดของเพลง เรื่องเพลง Little Linda มีเนื้อหาการอ่านโน้ตและการกดคอร์ดของเพลง เรื่องเพลง Jingle Bells มีเนื้อหาการอ่านโน้ตและการกดคอร์ดของเพลง และเรื่องเพลง Twinkle little star มีเนื้อหาการอ่านโน้ตและการกดคอร์ดของ เพลง Twinkle little star และอธิบาย

วิธีการกดมือซ้าย มือขวาการ กดทั้งสองมือ และสาธิตการกดในเพลงทุกเพลง ดังกล่าว ซึ่งการนำเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมซึ่งเป็นการแสดงถึงคุณภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการพิจารณาพบว่าแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติประกอบวิดิตส์น เรื่องการเล่น คีย์บอร์ดเบื้องต้นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.37, S.D. 0.46$)

2. ผลการประเมินคุณภาพของสื่อวิดิตส์น เรื่อง การเล่นคีย์บอร์ดเบื้องต้นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่าตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคการผลิตมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) มีค่าเท่ากับ 4.26 (S.D.) มีค่าเท่ากับ 0.44 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่ผู้เชี่ยวชาญให้คะแนนมากที่สุดมี 3 ข้อ คือ ขนาดของภาพที่ใช้ประกอบความชัดเจนของภาพ และความเหมาะสมของภาพกับระดับผู้เรียน ($\bar{X}=4.40, S.D.=0.55$) ทั้ง 3 ข้อ

3. ผลการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติการเล่นคีย์บอร์ดของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติประกอบวิดิตส์น เรื่องการเล่นคีย์บอร์ดเบื้องต้นกับที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติหลังทดลองพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนปฏิบัติการเล่นคีย์บอร์ดของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติประกอบวิดิตส์น เรื่องการเล่นคีย์บอร์ดเบื้องต้นกับที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติของนักเรียนกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 18.31 และ 19.27 ตามลำดับ จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน และการทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติพบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่าหลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนปฏิบัติการเล่นคีย์บอร์ดสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติประกอบวิดิตส์นเรื่องการเล่นคีย์บอร์ดเบื้องต้น มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติประกอบวิดิตส์นเรื่องการเล่นคีย์บอร์ดเบื้องต้น ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.59, S.D.=0.15$)เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่นักเรียนถึงพอใจสูงสุด 3 ลำดับคือภาพประกอบสื่อความหมายและสัมพันธ์กับเนื้อหา ($\bar{X}=4.76, S.D.=0.43$) ชุดการสอนดนตรีสากลเบื้องต้นมีประโยชน์ต่อการเรียนวิชาดนตรี ($\bar{X}=4.76, S.D.=0.43$) และขนาดตัวอักษรมีความเหมาะสมและมีความชัดเจน ($\bar{X}=4.64, S.D.=0.48$)

ส่วนข้อที่พึงพอใจต่ำสุดซึ่งอยู่ในระดับมาก 2 ข้อคือเวลาที่ใช้ในการเรียนเหมาะสม ($\bar{X}=4.49$, $S.D.=0.51$) และวิดิทัศน์มีความหลากหลาย ($\bar{X}=4.44$, $S.D.=0.59$) ตามลำดับ

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติประกอบวิดิทัศน์เรื่องการเล่น คีย์บอร์ดเบื้องต้นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้มีข้อค้นพบที่นำไปสู่การ อภิปรายผลดังนี้

1. ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติประกอบวิดิทัศน์ให้มีคุณภาพนั้น ผู้วิจัยได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติประกอบวิดิทัศน์โดยการใช้รูปแบบการเรียน การสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส (Davies) โดยการนำกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบนี้ ทั้งหมด 5 ขั้น มาเป็นระเบียบวิธีการสอน (Methodology) ที่ประกอบด้วยขั้นสอน (กระบวนการ เรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส) 1) ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ครูผู้สอนทำการ สาธิตการอ่านและการกดโน้ตสากล ตัวหยุด การบรรเลงและการนับจังหวะ 2) ขั้นสาธิตและ ให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ครูผู้สอนสาธิตการเขียนตำแหน่งของตัวโน้ต ตัวหยุด เครื่องหมาย ต่างๆ การอ่านตัวโน้ตและการนับจังหวะ โดยการสาธิตให้นักเรียนดูขั้นตอนการเขียน ช้า ๆ เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น 3) ขั้นให้นักเรียนปฏิบัติทักษะย่อย นักเรียนลงมือ ปฏิบัติเขียนโน้ตตามทักษะย่อยต่าง ๆ ที่ได้ดูครูผู้สอนสาธิตไปแล้ว โดยมีครูคอยให้คำแนะนำ และช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาในขณะที่ปฏิบัติอยู่ และให้นักเรียนปฏิบัติการเล่น โน้ต ไปเรื่อย ๆ จนครบทุกทุกตัว 4) ขั้นให้เทคนิควิธีการ เมื่อนักเรียนปฏิบัติการเล่นโน้ตตาม ขั้นตอนที่ได้ดูครูผู้สอนสาธิตไปแล้ว ครูผู้สอนแนะนำเทคนิคต่าง ๆ ที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถ เขียนและจดจำโน้ตได้รวดเร็วขึ้น และสวยงามยิ่งขึ้น 5) ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ ครูผู้สอนให้นักเรียนปฏิบัติการเล่นคีย์บอร์ด โดยอาศัยทักษะย่อยต่าง ๆ ที่ เคยฝึกมาเล่นเพลงในแบบฝึกให้ถูกต้องตามโน้ต ตรงจังหวะ และมีความไพเราะ นั้นเนื่องจาก วิดิทัศน์มีเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอที่ชัดเจนและเข้าใจง่ายจึงทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจใน แต่ละเรื่องที่สอนได้เร็วขึ้น นักเรียนที่เรียนด้วยวิดิทัศน์ไปแล้วนั้นนักเรียนมีความสนใจและมีความ เข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากขึ้นแล้วเข้าใจปฏิบัติได้รวดเร็วขึ้นแล้วยังสามารถนำวิดิทัศน์ กลับไปทบทวนนอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียนได้ และสามารถฝึกไปพร้อม ๆ กับวิดิทัศน์ ได้ ดังที่ ไพบุลย์ เกียรติโกมล และคณะ (2553) ได้ทำการวิจัยและพัฒนาสื่อการสอนวิดิทัศน์ เรื่องการผลิตสื่อและการนำเสนอโดยใช้โปรแกรม Power Point 7.0 มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสื่อ

การสอนวีดิทัศน์เรื่อง การผลิตสื่อและการนำเสนอโดยใช้โปรแกรม Power Point 7.0 และเพื่อหาประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์ที่สร้างขึ้น ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยคือได้สื่อวีดิทัศน์เรื่อง การผลิตสื่อและการนำเสนอโดยใช้โปรแกรม Power Point 7.0 เพื่อใช้ในการพัฒนาการเรียน การสอน และการนำเสนอผลงาน โดยผ่านสื่อ computer และเป็นแนวทางในการผลิตสื่อการเรียนการสอน สำหรับอาจารย์และนักศึกษา ตลอดจนผู้สนใจทั่วไป ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยนี้พบว่าสื่อวีดิทัศน์ก็เป็นสื่อที่มีความเหมาะสมที่จะนำเข้ามาช่วยในการเรียนการสอนเนื่องจากสื่อวีดิทัศน์มีความสามารถอยู่มากมาย ไม่ว่าจะเป็นความสามารถในการให้ทั้งภาพและเสียงในเวลาเดียวกัน ไม่มีปัญหาในเรื่องการควบคุมแสงสว่าง และระบบการถ่ายเทอากาศเมื่อนำมาเปิดดูซ้ำได้ตามต้องการ สามารถนำมาเรียนนอกเวลาเรียนเพื่อการเสริมความรู้และประสบการณ์ สามารถเรียนรู้เป็นรายบุคคลได้ จะเห็นได้ว่าสื่อวีดิทัศน์เป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพสูง และเหมาะสมที่จะมาเป็นสื่อการสอนในปัจจุบัน ซึ่งจะช่วยแก้ไขปัญหาของการเรียนการสอนได้

2. การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติการเล่นคีย์บอร์ดของนักเรียนที่เรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการประกอบวีดิทัศน์ เรื่อง การเล่นคีย์บอร์ดเบื้องต้นมีผลการปฏิบัติการเล่นคีย์บอร์ดหลังเรียนสูงกว่ากลุ่มที่จัดการเรียนรู้ปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าหลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนปฏิบัติการเล่นคีย์บอร์ดสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ นั่น เนื่องจาก เนื้อหาในวีดิทัศน์มีความชัดเจน นักเรียนสามารถปฏิบัติตามวีดิทัศน์ได้ เป็นสิ่งที่แปลกใหม่สำหรับนักเรียนจึงทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นและมีสมาธิในการเรียนเพราะจดจ่อในสิ่งที่ดู แล้วยังสามารถปฏิบัติไปพร้อมกับวีดิทัศน์ได้และยังสามารถกลับไปดูตรงที่ตัวเองยังไม่เข้าใจได้อีกด้วย เพราะในการพัฒนาทักษะทางดนตรีนั้นผู้เรียนจะต้องเข้าใจและมองเห็นภาพเพราะว่ามันเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติด้วย เมื่อนักเรียนได้เห็นภาพชัดเจนทำให้นักเรียนสามารถฝึกตามและมีความเข้าใจได้อย่างรวดเร็วมากขึ้นดังที่ วชิระ อินทร์อุดม (2539) ได้กล่าวสรุปถึงคุณค่าและประโยชน์วีดิทัศน์ว่า

2.1 ผู้ชมได้เห็นภาพและได้ยินเสียงไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งเป็นการรับรู้โดยประสาทสัมผัสทั้ง 2 ทาง ซึ่งย่อมดีกว่าการรับรู้โดยผ่านประสาทสัมผัสอย่างใดอย่างหนึ่ง

2.2 ผู้ชมสามารถเข้าใจกระบวนการที่ซับซ้อนได้โดยอาศัยศักยภาพของเครื่องมือ

2.3 การผลิตวีดิทัศน์ที่สามารถย่อ ขยายภาพ ทำให้ภาพเคลื่อนที่ช้าหรือเร็ว หรือหยุดนิ่งได้แสดงกระบวนการที่มีความต่อเนื่อง มีลำดับขั้นตอนได้ในเวลาที่ต้องการ โดยอาศัยเทคนิคการถ่ายทำและเทคนิคการตัดต่อ

2.4 บันทึกเหตุการณ์ในอดีตและ/หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่างสถานที่ ต่างเวลา แล้วนำมาเปิดชมได้โดยทันที

2.5 เป็นสื่อที่ใช้ได้ทั้งรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ และใช้กับมวลชนใช้กับผู้เรียนทุกเพศทุกวัย ทุกระดับชั้น

2.6 วิดิทัศน์ที่ได้รับการวางแผนการผลิตที่ดี และผลิตอย่างมีคุณภาพ สามารถใช้แทนครูได้ ซึ่งอาจช่วยลดปัญหาการขาดแคลนครูได้

2.7 ใช้ได้กับทุกขั้นตอนของการสอน ไม่ว่าจะเป็นการนำเข้าสู่บทเรียน ชั้นระหว่างการสอนหรือขั้นสรุป

2.8 ใช้เพื่อการสอนซ่อมเสริมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.9 ใช้เพื่อบันทึกภาพที่เกิดจากอุปกรณ์การฉายได้หลายชนิด เช่น ภาพสไลด์ฟิล์ม สตรีปภาพยนตร์ได้ ไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องฉายหลายประเภทภายในห้องเรียน

2.10 ใช้เป็นแหล่งสำหรับให้ผู้เรียนได้โดยศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยการในห้องสมุดวิดิทัศน์ ใช้ในการฝึกอบรมผู้สอน ด้วยการบันทึกการสาธิตวิธีการสอน การบันทึกรายการ การจัดการศึกษาใหม่ ๆ

2.11 ช่วยปรับปรุงเทคนิควิธีสอนของครู โดยการใช้เทคนิคการสอนแบบจุลภาค (Micro Teaching) ใช้ในการศึกษาแบบเปิด (Open Learning System) และการศึกษาทางไกล (Distance Learning) โดยอาจจะใช้เป็นการสอนเสริม โดยการออกอากาศซ้ำหรือโดยการส่งตลับวิดิทัศน์ไปให้ผู้เรียนถึงบ้าน

3. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติประกอบวิดิทัศน์เรื่องการเล่นคีย์บอร์ดเบื้องต้น มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติประกอบวิดิทัศน์เรื่องการเล่นคีย์บอร์ดเบื้องต้นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59, S.D. = 0.15$) ซึ่งมี 2 ข้อที่ได้คะแนนการประเมินสูงสุดที่คะแนน ($\bar{X} = 4.76, S.D. = 0.43$) คือ ภาพประกอบสามารถสื่อความหมายและสัมพันธ์กับเนื้อหาและวิดิทัศน์ เรื่อง การเล่นคีย์บอร์ดเบื้องต้น มีประโยชน์ต่อการเรียนวิชาดนตรี นั้นเนื่องจาก สื่อการสอนนั้นเป็นรูปแบบของวิดีโอ ซึ่งทำให้นักเรียนมีความตื่นเต้นและกระตือรือร้นเพราะเป็นสิ่งที่แปลกใหม่จึงทำให้นักเรียนมีความสนใจเป็นพิเศษและมีความตั้งใจมากขึ้นนักเรียนจึงมีความพร้อมที่จะเรียนและทำให้มีความสุขกับการเรียน ดังที่ ทิศนา ขัมมณี (2550 : 51) กล่าวว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ของบุคคลแบบเชื่อมโยงของ ธอร์นไดค์ (Thorndike) ที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจมีอยู่ 2 ข้อ คือ กฎข้อที่ 1 กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) คือ การเรียนรู้จะเกิดขึ้น

ได้ดีถ้าผู้เรียนมีความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจ และกฎข้อที่ 2 กฎแห่งผลที่พึงพอใจ (Law of Effect) คือ เมื่อบุคคลได้รับผลที่พึงพอใจย่อมอยากจะเรียนรู้ต่อไป แต่ถ้าได้รับผลที่ไม่พึงพอใจจะไม่อยากเรียนรู้ ดังนั้นการรับผลที่พึงพอใจจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ในการใช้สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง การเล่นเกมคีบอร์ดเบื้องต้นผู้สอนต้องให้นักเรียนได้เรียนรู้ในทุกแผนการเรียนรู้อตามลำดับ

1.2 จากการทดลองกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติประกอบวีดิทัศน์เรื่องการเล่นเกมคีบอร์ดเบื้องต้นการใช้สื่อวีดิทัศน์ให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุดนั้นครูผู้สอนจะต้องศึกษาสื่อวีดิทัศน์ล่วงหน้าเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของครูรวมทั้งความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์และสถานที่

1.3 ในการทำกิจกรรมทางดนตรีควรคำนึงถึงสภาพแวดล้อม ขนาดของห้องควรเป็นห้องเก็บเสียง ปิดหรือเปิดได้สะดวก และไม่รบกวนห้องข้างเคียง เพื่อที่สามารถจะเลือกกิจกรรมดนตรีที่เหมาะสมได้ เช่น การใช้เสียงดัง เบา และการทำกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับดนตรี

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรสร้างสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง การเล่นเกมคีบอร์ดเบื้องต้นสำหรับนักเรียนในกลุ่มช่วงชั้นอื่นเพื่อผลที่เกิดขึ้นและนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาและสร้างสื่อวีดิทัศน์ให้ดียิ่งขึ้น

2.2 ควรทำการวิจัยโดยการสร้างสื่อวีดิทัศน์วิชาดนตรีในเรื่องอื่นเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการสอนวิชาดนตรีให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.3 ควรศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้สื่อการสอนของครู